दृष्टिः सुखलाभदात्री स्नेहप्रदा बुद्धिविवृद्धिकर्त्री॥ न्यर्ध दृष्टिः स्वजनैर्विरो
धं गुप्तारिभेदं कुरुते विवादं॥१५॥ त्रिकोणदृष्टिर्धनलाभसौख्यं मित्रोन्न
तिं चापि करोति नित्यं॥ संपूर्णदृष्टिः सुतरामरि
ष्टं युद्धं विवादं च रिपूद्गमं च॥१६॥
खलग्रहाश्चेत्खलदृष्टिसंस्थाः शु
भाश्च खेटाः शुभदृष्टिसंस्थाः॥ फ
लं यथोक्तं ददते तदानीं विलोम

त्रैराशीशो वर्षलग्नात्॥

मे	वृ	मि	कं	सिं	कं	तु	वृ	ध	म	कुं	मी
र	शु	श	शु	गु	चं	बु	मं	श	म	गु	चं
वृ	चं	बु	मं	र	शु	श	भृ	श	कु	ज्य	चं

संस्थाश्च तदर्धमेव॥१७॥ इति दृष्ट्यानयनं॥ अथ ग्रहहद्दाः॥ वर्षाधीशा
द्यपूर्वं सगर्वं सर्वं वक्तुं नो विना वीर्यमत्र॥ अल्पं तस्मात् सूक्ष्मरागारसारं ज्ञातुं मार्गं
पंचवर्ग्याः प्रवच्मि॥१८॥ पंचाधिकाराः सदनोच्चहद्दास्त्रैराशिकं चापि मुशल्ल
हं च॥ गताधिकारस्य तु हीनसारः आसाधिकारः खचरस्य सारः॥१९॥ सिं
हः ककौ ल्विमेषौ च युग्मकन्ये धनुस्तिमी॥ तुलावृषौ नक्रघटा वागारा णि दि
वाकरात्॥२०॥ मेषो वृषो मृगः कन्या ककीं मीनस्तुला क्रमात्॥ गेहेशास्युच्चानि
तिग्मांशोस्तताीचं तु समसप्तमं॥२१॥ मेषे रसांगाष्टशरेंद्रियांशा सुरेज्यशुक्रे

मे	वृ	मि	क	सिं	कं	तु	वृ	ध	म	कुं	मी	
भौ	शु	गुरु	शुक्र	शनि	रवि	चंद्र	भौम	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	द्रे:
रवि	चंद्र	भौम	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	रवि	चंद्र	मंग	बुध	गुरु	का
शुक्र	शनि	रवि	चंद्र	भौम	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	रवि	चंद्र	भौम	णः
रवि	शुक्र	शनि	शुक्र	रवि	शुक्र	शनि	शुक्र	रवि	शुक्र	शनि	शुक्र	मुस
गुरु	चंद्र	बुध	भौम	गुरु	चंद्र	बुध	भौम	गुरु	चंद्र	बुध	भौम	लुह
श	मं	गुरु	चंद्र	शनि	मंग	गुरु	चं	शनि	भौम	गुरु	चंद्र	

द्विशोंद्रियोंशा
स शुक्रदेवेज्य
कुजार्कजानां॥
मीनेर्कवेदाग्निन
गाः कु. द्विसंख्याःशु
केज्यसौम्यारख
रांभुजानां॥२९॥
[illegible]
मेषतो मिनप

चंतद्रेष्काणानामधीश्वराः॥भौमतो रवितःशुक्राद्गणानियायथाक्रमं॥२८॥रे
विज्यमंदाः क्षितचंद्रभौमाः शनिज्ञजीवाःकविभौमचंद्राः॥मुसल्लुहेशाअजातो
मृगेंद्राद्धनुर्धरादंन्हिनिशिद्वयोर्वा॥२९॥गृहोर्चहद्दा त्रिलवाःस्वकीयामुसल्लु
हःश्चापिभवेत्स्वकीयः॥त्रिंशाश्च३०विंशा२०स्तिथयो१५दशाश्च१०पंचक्रमाद्दी

योमिदं ग्रहाणां ॥२०॥ तद्वर्षकं पंचकमत्र मैत्रं चेच्छात्रवं चास्य दलं बलं स्यात् ॥ औ
दासिकं शत्रुसुहृद्बलैक्यं दलं बलं मौलमतानुसारं ॥२१॥ जन्मोदयाब्दोदयमुं
थहेशा वर्षप्रवेशो दिवसे कभेशाः ॥ निशींदुभेशास्त्रिगृहेशा एते वर्षाधिपसेत्र त्रासाधिकारग्रह
धिकारणस्युः ॥२२॥ ॥ बबलग्नराशौ त्रिराशिकेशाः ॥३०॥
पंचके यो विलोकयेल्लग्नमनल्पदृष्ट्या ॥ बलोपपन्नः खचरः स एव वर्षाधिनाथः प
रिकल्पनीयः ॥२३॥ समानहृक्के समुदारसारो दृष्ट्याधिको वीर्यसमानतायां ॥
वर्षाधिपस्यादधिकाधिकांशो दृग्वीर्यसाम्ये मुथहाधिनाथः ॥२४॥ पञ्चस्वेन्न क
॥३॥ त्रिघद्विवर्षउन्मेतलग्नराशिं जनने पियेन ॥ दृष्टोधिपः स्यान्नच तत्र दृष्टस्त
दैं थिहेशोपि विचिंतनीयः ॥२५॥ ॥इति श्रीदैवज्ञढुंढिराजात्मजगणेशविरचि ॥३॥
तेताजिकभूषणे वर्षेशानयनाध्यायः ॥ ॥ आयुष्य ८ वा क्षेद्धि षिर्द्दाद्रोस्या
हर्षावेशो मूथहेशो नरास्तः ॥ रंध्रस्थानस्वामिनायुक्तदृष्टः पापिष्टैश्चाप्यस्तगो व्य
स्तगोवा ॥१॥ भोग्ये च लाभे सहजे च केंद्रे चेद्वर्षकाले मुथहादिनाथः ॥ करोति पुंसां
विपुलप्रतापं मैत्रं नृपे सन्मतिवर्धनं च ॥२॥ स्वस्वामिना तत्सुहृदा शुभेन बलोपप
न्नेन युते क्षितावा ॥ स्यान्मूथहा सर्वमनोरथाप्त्यै नराधिनाथादपि गौरवार्थं ॥३॥ सि

हिस्तनोराननं भोग्यभागाः प्रोक्तं पुच्छे केतुभं क्रमात्काफास्तो॥ वक्त्रे श्रेष्ठासं प्रदिष्टं थिहा बे
ठोगुह्ये सामानसा सौख्यकर्त्री॥४॥ नृविभुतो विभुत्वे सुखान्वितः सुकृतमाकृत
मानसमुन्नतिः॥ नियमनायमना मुथहाय दारविद्युतो वियुता रिगणो नरः॥५॥
अविकृतो विकृतो झिलसंगतो रुचिरधीः स्थिरधीरतयान्वितः॥ विभवतो भवतो
प्रियदं थिहा भाविभुना विभुना लतगौरवः॥६॥ कुमतिनामतिनाशमसंगरं वि
नयतानयता पचयं दिशेत्॥ सदनतोदनतो सुखमिथिहा कुसुतयुक्सुतयुक्स्व
जनारुचिं॥७॥ सुजनतोजनतो सदसत्कथारससमुद्रासमुदारमतिर्नरः॥ स्वस
हितः सहितश्रियदं थिहा ह्यमिलितामिलितमजनो भवेत्॥८॥ सुरमणीरमणी
मविलासभाग्जननयमानयमानसुखैर्युतः॥ सुकृतिभिः कृतिभिः मुथहाय दा सधि
षणाधिषणाभ्युदयान्वितः॥९॥ स्वकलितः कलितः प्रभवो भवेद्विभवो विभवो
कृतपूरुषान्॥ स्वसनतः सनतः श्रियदं थिहा नियुतानियुतार्थिदुराशयः॥११॥
× सुरमणीरमणी सहितं थिहा सुरानसानसादरमानसः॥

॥ अथ मुथहायाः प्रतिभावफलानि॥ ॥ वरसभार
सभाग्धरणीपते रविकलाविकलापसमन्वितः॥ सुजनताजनतापहरो नरस्तनुग
तानुगता यदि मुथहा॥१॥ मदबलादबलादिसुखो नरः सुकृतगः कृतगर्हितवारणः॥

॥७॥

अधिकताधिकतापकरो द्विषांसुसधनः सधनः स्थितयातया॥ ३॥ निजयन्नोजयन्नोमित
नुर्नरः सुरुतन्रुत्नरुस्तयोन्नमः॥ नययुतोययुतोमुथहायदानुजगताजगतारुलवर्ण
नः॥ ३॥ स्वधनसाधनसाहसदुखितोभयमितोयमितोयगतारितः॥ नृपनयापनयाद
पिनोकयारससुखः ससुखः स्थितमुंथहे॥ ४॥ सुजनप्रजनप्रततनुर्निरः करणाधीरण
धीरतयाद्विषं॥ आधिनिराधिनिरा मुथहायदातनयगानयगामितयान्वितः॥ ५॥
ससहितः सहितः स्थितवैरतोनुगतरागनरो भयान्वितः॥ निजपतेर्जपतेपिमहद्भ
यंपरिगताखिलामुथहायदा॥ ६॥ धनयशोनयशोकरुजोलभेन्निजसमाजसमा
क्रमनाशनं॥ रिपुरुषपुरुषश्च वियोगतांप्रमदायामद्यातरिमुथहे॥ ७॥ व्यसनसः
सनतः कलहाकुलस्वधनरोधनरोगयुतोनरः॥ अहिततोहिततोषविवर्जितः स्वशु
भगोशुभगोयदिमुथहा॥ ८॥ नृपकृतापकृतोत्सवर्जितः प्रचलनाचलनातिय
त्नोन्वितः॥ स्वहितहृद्धितन्मनुजोभवेत्सुखसुखनः सुखनस्थितयेंथिहा॥ ९॥ निजम
नोजमनोरथगौरवंतनुभवेनुभवेद्विभवैर्युतः॥ कमलयामलयाप्रियदीथिहादशमगाम्न
मगाद्भुतबुद्धिका॥ १०॥ सुधिषणोधिषणोपमतांव्रजेतनुजतोनुजतोपिसुखंनरः॥
नृपसुखोपसुखोनुथहायदाहरमितारमितात्मजनव्रजः॥ ११॥ ध. नविधानविधाप

॥७॥

रिर्वर्ज्जितो हतनयत्नन यत्नजनासुखः॥ मनुजपे नृजपे विरतिर्भवेद्व्ययमिता यमिता मुथ
हायदा॥१२॥ चेद्वर्षलग्नात्तु भवेदथिहा साजनुस्तनोर्दुष्टफलप्रदा स्री॥ मिश्रं फलं कालविदो व
दंति न्यूनाधिकत्वं तु बलानुमानात्॥१३॥ यन्मुथहायाः फलमुक्तमत्र शुभं विमिश्रं त्वशुभं
विशेषात्॥ न कल्पनीयं मुथहेत्थपा केवलानुमानान्ननु बुद्धिमद्भिः॥१४॥ ॥इति श्रीम
हेवज्ञ दुंढिराजात्मजगणेशगणकविरचिते ताजकभूषणे मुथहाफलाध्यायः॥ ॥

अथवर्षपवीनादिनिर्णयः॥ समुदितः पूर्वहिसम्यक्प्रयाय यद्यप्यत्र तथापि वर्षमेत्वं ख
किं साधुवासाधुवा॥ इत्याख्यातुमहं ब्रवीमि वसुधिया तस्मात्फलं यत्नतो वक्षे हं शुभ
मध्यमाधमतमः भेदैर्मुनींद्रोदितैः॥१॥ वर्षलग्नेशो वर्षेशो मुथा मुथेशः वीर्यतः॥ स
फलं सफलं वर्षं त स्फलं तद्दशाक्रमे॥२॥ अथवर्षस्वामिफलानि॥ वर्षाधीशो निधन
सदनारातिरिष्फप्रपातश्चास्तं यातो न भवति शुभः पापयुक्तेक्षितश्च॥ चंचत्कांति
सत्वदि पुनः साधुबंधुग्रहाणां वर्गेसंस्थो जनयति महत्संपदस्त्रीयपाके॥ प्रासिं
पादात्मवंत्रानुमानां ज्ञाना सौख्यं मुख्यतां चारुकीर्ति॥३॥ अन्यस्थानान्यासि मे
षारिनाशं कुर्यात्सूर्यः सर्ववीर्याब्दपश्चेत्॥४॥ भूमीपालात्सुवृत्तो मित्रतश्च सत्संसौख्ये वा
ग्विवादं विरोधं॥ बाधां भीतिं नीतिलो वे परिस्त्वं कुर्यात्सूर्यो मध्यवीर्योब्दपश्चेत्॥५॥ यानं दूरे

॥५॥

वैरिवर्गाभिचारः दुर्बुद्धित्वं सर्वथार्थव्ययं च॥ मंदे वादं चापवादं गदं वा कुर्यात् हृ
र्ये हीनवीर्योब्दपश्चेत्॥६॥ पृथ्वीपाला स्याद्वा सितिर्विरागलाभाला ... व्ये स्त्री पु
त्रीजा विलासः॥ मुक्तायुक्ते श्वेतवस्त्रप्रवलश्री वर्षाधीशो यामिनीशोधिसत्वे॥७॥
कांतासौख्यं स्वल्पमेव प्रकल्प्यं वैकल्यं च स्वीयवर्गे थदैन्यं॥ कार्त्स्न्यं भूपस्यापि
कोपान्निदीशे वर्षाधीशो मध्यसौपपन्ने॥८॥ विकला निलतः श्च कलिः कुले
प्रचलनं हि निजस्थलतो भवेत्॥ नरपतेः कफतोपि महद्भयं शनिनिहायपतेल्प
बलान्विते॥९॥ रिपुगणाद्दिजयो हिरण्यं गणे भ्रमणतः श्रमहद्धविपाभगमः॥
नरपतेरथवापि च भूपतेः क्षितिसुतेब्दपतो बलवत्फलं॥१०॥ गदं विवादं वि
विधं विरोधं धनव्ययं चोरभयं करोति॥ अरातिभीतिं क्षितिपादिभीतिं वर्षाधि
पो मध्यबलो महीजः॥११॥ दुष्टादिभिशाश्च करोति कष्टं गदं च पादाननलोच
नेषु॥ खलान्नृपालाज्ज्वलनादनर्थं वर्षाधिराजो वनिजोल्पसत्वः॥१२॥ वितत्ता
भवत्नातिविलासैः साहसेश्वलिखनैः सुखयुक्तः॥ जोतिषा यमाचिकिसितावि
त्स्यात् स्वामिनी दुतनये धिबलेब्दे॥१३॥ खवाक्यदोषादशुभं च योषारोषाधिक

॥५॥

संद्विषतो विषादः॥कृपानृपाळाद्दिरळाकलौ स्याद्बुधाधिपो मध्यबळोबुधश्चे त्॥१४॥
अनृतसाक्षिकतो क्षितिपाद्भयं क्षितिरतीवविपक्षकृदस्फुतः॥नयनह
दुलरुक्प्रबलोभवेत गतबलेद्दपतौ शशिनः स्फुते॥१५॥ता
नौकीर्तिर्निधिसरुचरात्प्रदने देवतानां॥अर्थोचयौविबुध
निचयेलौकविश्वास्यतैव॥धर्मप्रीतिर्नृपतिकुलतो संततावृत्तो
त्तीतिः स्पाचंचत्कांतौ शरदधिपतौवाक्पतौ सर्ववीर्ये॥१६॥
लोकेसा धर्वबे मनस्यार्वबादमांघं बुबुधेन्स शत्रुसव धनंच॥
र्ये भूपाशांकातंकतःकामंगदेवाचार्ये मध्यबे वीर्ये दृपे स्यात्॥१७
जघनजोन्चनगुल्फपदोदरेहरहसेतितरांपरिपीडनं॥विकलतामितु तःखळतो भयंसु
रगुरौविबलेद्दपतौ भवेत्॥१८॥दद्यादलंविलसितानि विलासिनीभिर्हास्योत्सवादि
विविधांबरवस्तुलाभं॥आरोग्यभाग्यविजयस्वजनाभिवृद्धिं यच्छेद्दपो भृगुसुतःसे
मुदारसारः॥१९॥निजजनाद्दरितो पिभयान्वितःसुतसुतावनिताधनचिंतया॥क
फनयाळुयाऽतनुर्नरो भवतिमध्यबले दृपतो सितो॥२०॥स्वलजनेनक
(ग)या

रं(य)पे

तो दुःफालिकुत्थश्च दुत्थदुत्थोरतंबिरै ॥३॥ कुत्थश्च दुरफश्चैते योगाः षोडश कीर्तिता
ताजिकाचार्यवर्यैश्च फलाविज्ञानहेतवे ॥३॥ ॥अथैषां अभिव्यक्तिः क्रियते ॥४॥ ॥ पा
पाफलयुत केंद्रे खेचरा श्चेद्भवेयुर्भवति खलु तदानीं इक्कबालाख्ययोगः ॥ शुभखगजनितो यं
सौख्यदाता नितांतं खलखचरकृते स्मिन् नूकार्यसिद्ध्यै विलंबः ॥४॥ यद्यापोक्लिमगाः खे
टाः इंदुवारः स मध्यमः आपोक्लिमे पणफरे ग्रहाश्चेन्नेक्कं चन ॥५॥ अथ मुथशीलः ॥
दृष्टौ सौम्यौ श्रोत्कदीप्तांशभागैः मंदात्खेटात् शीघ्रखेटे यदा स्यः ॥ अंशैस्तुल्यैः किंचि
दूनस्तदा स्यान्नाम्नाथो योगो मूथशीलः स एव ॥६॥ शीघ्रग्रहो मंदगतेर्ग्रहस्य यदैकभा
गे पुरतः प्रयाति ॥ सईसराफः स तु मूसरीफः पुरातनैर्दुष्टफलप्रदिष्टः ॥७॥ अथ
नक्तयोगः ॥ ॥ परस्परं दृष्टिविहीनयोश्च दीप्तांतरे तद्वय मध्यस्थितश्च ॥ प्रगृह्य ते
खेचरेंद्र जश्चरेंद्राद्ददाति मंदाय स नक्तयोगः ॥८॥ ॥अस्योदाहरणं ॥ ॥कान्ताहस्तलग्नगतो
लिप्ताद्यतीतदा कन्याविलग्नाधिपः सौम्यः सिंहगतः कलत्रभवने मीने गुरुः संस्थि
तः ॥ दृष्टिर्नैतयोः शशी च रगतिः दृष्टो बुधादो जः श्चार्पयदिंदुमंत्रिणिक
लत्रास्थिपरः स्याभवेत् ॥९॥ ॥अथ यमयायोगः ॥ ॥परस्परालोकेन वर्जितं यु
त्वेटद्वयं पश्यति मंदखेटः ॥ द्विसांशकैर्धर्मचराद्गृहीत्वा स्थिरायदत्ते यमयाभि
धानः ॥१०॥ ॥अस्योदाहरणं ॥ ॥राज्य आलितुलाविलग्नपाश्च गुर्मेषे चंद्रा

धे८

मारात्येत्रा स्वमयोर्न दृष्टिरन्यारा चार्यौतरस्य स्थिर ॥ पश्यन्नृहस द्रुराचराम
लकरात्तेजः प्रगृह्यापयेयन्तु सत्कायो रूपदोपलब्धिरचिरासंन्मत्रिणोंगी ले
ते ॥ ११ ॥ ॥ अथ मणऊ ॥ ॥ शीघ्राद्ययेवनिजरनजः
पृष्ठतो वैकराशौ पश्यस्तुर्ययुन दृग्त्रिगतं चा कोनैर्निजांशैः
॥ तेजः पुंजं हरति मणऊ योग एवं निरुक्तो यत्कार्यार्थमु
र्थसिद्धमिहस्यो हरत्येव तेजः ॥ १२ ॥ ॥ उदाहरणं ॥ ॥
जायाप्राप्तिप्रश्नकन्या विलग्ने दिग्भिर्भागैर्रविः केन्द्रे गु
रुश्च ॥ तिथ्यंशैरप्यत्र भौमोस्ति कुंभे हृत्वा तेजो नास्य जी
वेन युक्तः ॥ १३ ॥ जायाप्राप्तिर्नैव दृष्टैपि चास्मिन्नेवं कु
र्यात्वेक गो मंद भौमौ ॥ शीघ्रौ शीघ्रप्रोक्तभागाधिकोने
दृष्टौ हत्वा चाशु भार्यं भवेन्नो ॥ १४ ॥ इन्दु ईषरवे दुभी
वने यो विंशांद्रिर् … रथ कर्कराशौ ॥ तिथ्यंशाकेः द्रत्ययु
रु कुजेन दृष्टि हर्तेंदो रिति पूर्ववत्स्यात् ॥ १५ ॥ अथ कं
ऊ योगः ॥ ॥ निरुक्ताकरो योगकरग्रहाभ्यां साकं पदा मुथशील्लिकरोति ॥

॥ ८ ॥

खचरयुग्मकेन

कंबूलयोगः कथितस्तदानीं संपूर्णमध्याधमकस्त्रिधा सो ॥१६॥ निजोच्चगे हाधि
कातेन नूनं खचरात्तु गेहोपगतेन नतद्धत ॥ नीचांशसंस्थेन निरंशकस्य योगः क्रमादु
त्तममध्यहीनः ॥१७॥ वर्षप्रवेशोडुबलेन काले चेन्मुंथशीलं शुभखेचरेणालं ॥ कां
तिःश्चलीलाकलघोतचेलुं कंबूलयोगाविपुलं समेति ॥१८॥ ॥अथ गैरकंबू
लयोगः ॥ ॥ चेच्छून्यमार्गे स्थितिमातनोति चंद्रो न केनापि च मुंथशीलं ॥ तत्खट
गेहाश्चगालः कबूलं करोति तद्दूरकबूलमुक्तं ॥१९॥ तत्खेटगेहतुंगस्थो न स्वाधि
दिच चंद्रमाः ॥ गैरकंबूलयोगो सा बेभद्रः कथितो बुधैः ॥२०॥ ॥अथ खल्लास
रः ॥ ॥ अस्तेनास्तमितेन सूर्यकिरणक्षीणेन खेचारिणा योगो मुंथशिलः खि
लाशुभफलो रं अथवान्यस्थले ॥ सत्कूरप्रवदंति रद्दमथ चेत्केंद्रस्थ आपोक्लिम
संस्थेन प्रकरोति मुंथशिलं सस्वं तं न कार्यं तदा ॥२२॥ ×कडानिषिद्धैर्नवबला
घिरणालिके नापि साकं न च मुंथशीलं ॥ केनापि मेलनं करोति पूर्वैः खल्लासरो
सावशुभो निरुक्तः ॥२३॥ ॥अथ रद्दयोगः ॥ ॥ ×आपोक्लिमस्थश्चरखेचरश्चे
केंद्रस्य मंदेन च मुंथशीलं ॥ करोति कार्यं प्रथमं विलंबं पश्चादवश्यं सकलार्थ
सिद्धिं ॥२४॥ ॥अथ दुफालिकुथयोगः ॥ ॥ मंदस्वगेहे यदि वा निजोच्चे नैराशि

॥८॥

केवापि निजे प्रकुर्यात्॥ योगं चरेणानधिकारिणा चेद् दुफालियोगः शुभकृन्निरु
क्तः॥२४॥ ॥अथ दुत्थोत्थदवीरयोगः॥ ॥अबलखेचरयोश्चेन्मुथशीलेय
दि कोस्वचयति मुथशीलं वीर्ययुक्तग्रहेण॥ अभिमतफलसिद्धिर्जायते ल्पस्य
हत्वान्मुनिभिरभिमतोसौ दुत्थदत्थीरयोगः॥२५॥ ॥अथ तंबीरयोगः॥ ॥
अन्यालयस्थो बलवान् ग्रहेन्द्रश्चेन्मुथशीलं कुरुते परेण॥ सदासदाचारप
रैस्तदानीं तंबीरयोगः कथितः शुभोयं॥२६॥ ॥अथ कुत्थयोगः॥ ॥खे
टः स्वीयग्रहादिकेन्द्रकगतः प्राग्लग्नसंलग्नदृकुसाङ्कदृष्टियुतः स्वपापयुति
दृकुसंवर्जितो भूकृतः॥ मार्गिकालबलान्वितः सबलवान्सम्यक्फलावा
प्तिदः कालहीबलवीक्षणीयगमितो योगोत्र कुत्थाभिधः॥२७॥ ॥अथ
दुरफायोगः॥ ॥ अस्तंगतो व्यस्तगतोस्त्वगस्ते युक्तेक्षितो रंध्रग्रहादिसंस्थः॥ नीचे
भतस्लेन च मुथशीलं खिराकस्य पुच्छे दुरफानमास्तः॥२८॥ ॥इति पाठ[illegible]
तुसो नीचगतो जीतो नाधिकृतो दुःस्थारियुक्तेक्षितो नष्टोयं
[illegible]॥ ॥
खचरो व्यथा व्ययभयं दद्यात्स्वपाके नृणां॥ कुर्याद्देशिभयं खगाक्षिषु रुजं र

॥८॥

43

श्री

प्रकल्प्यं॥३७॥ हायने अनुषि चेंदुनदनस्थानगामिनि सितेबलान्विते॥ स्यात्सुखं सह
जतस्तदन्यथा कुंबुधे मुसरिफे च याथिभिः॥ ३८॥ स्वामिनाच सहमेश्वरणवा नेक्षि
ते च सहजे खलैर्युते॥ भ्रातवर्ग परदुःखितो नरः क्रूरयुक्त सहजेश्वरे पि च॥३९॥
इति सहजभावः॥ ॥अथ चतुर्थभावफलं॥ ॥सचेत्स्तुर्येसति तुर्यभावे पापेक्षि
ते दुःखमुपैति पित्रोः॥ तुर्यस्थिते तुर्यपतौ सवीर्ये सुखं [illegible] सहमाधिनाथे॥
॥४०॥ भानोस्तथेंदोर्भवने के सूनुः पित्रोर्मात्राक्रमशो विवादं॥ कुर्याद्विलिसो वि
जितो ति भीतिः। सुखेश्वरो वा सहमेश्वरो वा॥४१॥ यद्रात्रिगोजन्मनि यामिनीश
नस्थः शानिस्याद्भयदो जनन्याः॥ सुखे तु षष्ठे सितो स पापो स्यान्नो सहत्के शकरो
हि पित्रोः॥४२॥ ॥इति चतुर्थभावः॥ ॥अथ पंचमभावः॥ ॥बृहस्पतौ वर्ष
पतौ सुतस्थे लाभेथवा वीर्ययुते सुतेभ्यः॥ सौख्यं कुजे वा रविजेंदुजे प्येवं विलोमात्
फलमामनंति॥४३॥ यस्मिन्नरोगी ष्पति जन्मकाले वर्षे राशिः सोपि चे संचमस्थः
॥धात्रिपुत्रे तत्र संस्थे बुधे वा वर्षाधीशो वापि पुत्रोद्भवस्यात्॥४४॥ यद्रात्रिगोज
न्मनि भानुसूनुः स एव रात्रिर्यदि वर्षकाले॥ चिंता सुतानां विषये सुतस्थे महि
सुते व्यस्तगते सुतार्तिः॥४५॥ पुत्रक्षेत्राधीश्वरे पुत्रसंस्थे वीर्योपेते पुत्रसौख्यं

॥९॥ द्वा ॥९॥ श्वा ५

श्री

बृहस्यात॥ क्रूरां क्रांते स्तंगते वा सुता नां पीडां गात्र्यं प्रौढ विद्या वदंति॥ ४६॥ सुनसह
सप्तमिष्टे। दृष्ट मब्दे तु तुष्टेः खलु भवति सुतेभ्यः संभवे यत्र जीवः॥ यदि भास्वति स
मासु स्थानके तत्र पुत्र प्रभव सुखमनूनं चिंतनीयं सुधीभिः॥ ४७॥ ॥अथ
॥ विलोम गार्मियाद्रिमं दगा मिस्वामी सवर्षे कुरुते त्रिदोषं॥
शत्रुस्थिते स्मिं रुधिरज्वरार्तिः शूलोद्भव स्थ्या श्वापि विचिंतनीयः॥ ४८॥
एवं सुरज्ये च कुजो र्कि ... वा वाताति पित्ताक्षि गदैः प्रपीडा॥ शुक्रे व्यये मृत्सुस
मान योगः स्थे प्याति बाधा बहु पारि पुस्थे॥ ४९॥ वर्षाधि राज्ये शनि जे रिपु
स्थ पापार्दितेवा नगरे प्रकोपः॥ तथैव चंद्रे रिपुरंध्र संस्थे स्थे पापप्रकोपो म
रणेन तुल्यः॥ ५०॥ भूनंदनो जन्मनि भानुजो वा राशौ स्थितो यत्र स एव राशिः
॥ वर्षे तनुस्थः शनिना प्रदृष्टः हीनो क्षयक्ष्मान्वित पित्त बाधा॥ ५१॥ बृह
स्पतौ पापयुते ष्टमस्थे सौम्ये कुजे लग्नगते च मूर्छा॥ तं त्रिभं वेद्माथ कलत्र
संस्थे रक्तं हीनसुते मतगादं वदंति॥ ५२॥ यो दुष्टखेटो जनिकंटकस्थो वर्षे विल
ग्ने स च नो शुभाय॥ मुंथा कलत्रे च रसातले वा करोति भूलं शनि दृष्ट दृष्टौ॥
॥ ५३॥ सुरासुरेज्या स्पदगो महीजे वास्तंगते हीन तताक्षि रोगाः॥ बुधे दुपुत्रे

सतिकंठगंडस्फोटादि बाधा बहुधा व बोध्या॥५४॥ ॥इति षष्ठम भावफलं॥ ॥व
र्षाधिराजे भृगुजे मनोज्ञे जाया विलासादि सुखानि नूनं॥ विशेषतो जीव दृशाधिका
रिक्ष्मा जेश्च गोलीगिर लंमिथ स्यात॥५५॥ बाला विलासाद्वध हम्युला भ्यांजारज
र सारानि यो गहंगंषा॥ वागीश्चयोगेन लसद्विभूषा नवीनयोषा लभते मनुष्यः॥
५६॥ अस्तानि लग्नाधिपति र्बलीयान् वर्षे कलत्रे च कलत्र सौख्यं॥ लग्नो विलग्ने
भृगुजे वि वाहो वीर्यान्विते वा सहमेत दीयु॥५७॥ चेदिंदुसूनु भृगुनंदनस्य स्था
नं गतः स्त्री सुखदो निरुक्तः॥ कलत्र नाथो बलवान् कलत्रे फलं त्र केलिं विपुलां ॥१०॥
॥१०॥ करोति॥५८॥ भूनंदनश्चे भृगुनंदनस्य स्थानंगतोस्ते मुथहाखलो वा॥ स्व
लस्य दृष्टो हि कलत्र चिंता भावे त्रितां ते हि सुतादिकानां॥५९॥ बलीयसो लग्न
कलत्रपस्योश्चेन्मुंथशीले किल योषितास्ति॥ कांता दलीलं प्रविलोकये द्वा क
विर्नवीन प्रमदासिकस्यात॥६०॥ ॥इति सप्तमभावः॥ ॥अथ अष्टम
भावः॥ ॥भौमेस मास्वामिनि हीन वीर्ये भावेद्घि घातः शस्त्रि भेग्निभीतिः॥ न्दराशि
गरोगा नरेंदु बाधा भौमेष्टमे चेंद्र युतथ रिष्टं॥६१॥ विलग्न पालेन च मुथशी
लं चेद् भ्रपालः प्रकरोति रिष्टं॥ वर्षाधिनाथेष्टम भाव संस्थे भौमेन युक्तेनि

निधनं गणोति ॥ ६२ ॥ कुजहीमांशुजयुक्तोदवाकरो मातिकरो यदि वा विषयांतरे ॥ र
विसुतेकुसुतेदशमेस्थिते भवति वाहनतः पतनं विधौसुतेदशमोपगते तथा
ज्वलनतो निलतोपि भयं भवेत् ॥ ६३ ॥ रविसुतेकुसुतेदशमेस्थिते भवति वाहनतः पतनं वि
धौ ॥ कुजपदेनृपतौ सुख कर्मजे बलयुते बुर[illegible]भयमस्त्रतः ॥ ६४ ॥ निधनसद्मनि सत्तमतीरंध्र
यातो भवति निधनकारी जन्मलग्नाष्टमेसौ ॥ व्ययगृह निधनाख्यस्थानगो वर्षलग्नान्निधनं धन
विनाशाद्वासदो नो भवेतामृ ॥ ६५ ॥ जननिधनभावे देवदेवाधिदेवस्त्वधिगति परिहीनो
वादखेदप्रदः स्यात् ॥ यदि दनुजपुरोधा विस्तीलेनं तदानीं जनयति विजयाप्तिं कष्टनो दुष्टवर्गा
त् ॥ ६६ ॥ वर्षपेकुजयुतेरणभीतिः प्राससत्सुनिचभूमिलतनुजे ॥ वाग्विवादद्रुननेधनयोगे
गोमत्रात्रु कलहः प्रबलः स्यात् ॥ ६७ ॥ ॥ इत्यष्टमभावः ॥ ॥ अथ नवमभावफलं ॥
विलग्नपालः किलमुंथशीलं चेद्वर्षपालेन समं करोति ॥ आचिंतितं यानमथो त्वशाखेव्य
स्तैदाचिंतितमेवयानं ॥ ६८ ॥ वर्षस्वामिभूमि[illegible]नाथसौम्यो धर्मेसंस्थो वा त्रितीये वब
लियानू ॥ मार्गादेवाभीष्टसिद्धिश्च लंयत्नायं स्त्रोक्त्वंबुद्धिमद्भिर्विचार्यं ॥ ६९ ॥ राज्येनु
नेवावनीजे बदराजोस्तं त्वेचरेर्युक् निरीक्ष्यमाणो ॥ गुणः प्रयाणो नृपतौ कबूले धर्म त्रि
गेर्के गमनो द्रुमस्यात् ॥ ७० ॥ वीर्योपि पते पुण्यगे विक्रमेवा वर्षाधीशो भार्गवे मार्गसौख्यं ॥

स

सौम्येप्यवंतीर्थयात्रेभिर्मोनोविर्येन्यूनेदुष्टयानंनिरुक्तं ॥७१॥ नवमतनुपयोगेस्वाद कस्मात्प्रयाणंसुकृतकृतनिवासैर्वीक्ष्यतो दूरयात्रा ॥ नभवतिननुयानंसौम्यने भानुसूनौ नवमभवनगामिन्यामनंतीतिसंते: ॥७२॥ सौम्येसमास्वामिनिकेंद्र संस्थे दूरेस्थितिस्यात्क्रमनेनन्यूनं ॥ उदारसारोनवमेश्वरोवापुण्याधिसंस्थोग मनंसुखेन ॥७३॥ मार्गीनामसहस्रेश्वरेवक्रे तत्रगोचनवमाश्रितेथवा ॥ मार्गसौ ख्यमुपयातिमानवोदुःखमेवविबलेखलाकुले ॥७४॥ ॥इतिनवमभावः॥ ॥९॥

॥११॥ अथ दशमभावफलं ॥ वर्षस्त्रादस्रामस्ति तेबलयुतेराज्याप्तिवर्षोदयतस्मान्वा परकेंद्रगेशुभयुतेस्थानांनराणिनृणां ॥ सूर्येतुर्यगतेतुवीर्यसहितेपूर्वाधिका रागमक्रामंलाभगतेथमाननवपते: संजायतेगौरवं ॥७५॥ सिंहेप्रसन्नोसमु दारसारो दिवाकरो राज्यकरोनराणां ॥ निवर्स्थितपापजितै:रवयोत्त: प्रच्छिपते वैधनमाननोति ॥७६॥ इलासुतस्थानगत: कलावान्स्था लांतरेसौसकलार्थद: स्यात् ॥ लाभस्थितोलाभपतिर्निर्तातंविद्याप्रसंगेनकरोतिलाभं ॥७७॥ नृपालै सहनराजेराज्यभाव्यप्रवीर्येशुभयुजिकुलतुल्योराज्यलाभोनराणां ॥ गगनत नुपयोश्चेत्स्यात्कबलात्स्ययोग: प्रभवतिपरदेशेराज्यसौख्योपलब्धि: ॥७८॥

पृष्ठं

नृपति सहमना यो वा द्रपो भानुनाचेद्व्ययति मुथशीलं राज्यलब्धिः स्तदानीं॥ ननु त
नुपतिनाचेद्राज्यपो वेथ्थशाऌं कलयति फलमुच्चं पूर्ववत्सर्वमेव॥७९॥ ॥इति दशमभावः॥ ॥अथैकादशभावः॥ ॥वर्षस्वामी यो मिनीशालं नश्चेद्व्ययस्थाने सद्
णि कुर्मणा खग॥ वित्तस्थाने व्ययपश्चेत्केबलं कुर्या द्वर्षस्वामिनार्थो लिपेस्यात्॥८०॥
खचे [illegible] हीनाबलिनः शुभास्वाला भो लये लाभे कराभवंति॥ हानिस्तपापा
स्तगलो [illegible] द उस्तथा चित्रकिखंडिसुनो॥८१॥ गगनभवनसं [illegible] स्थामुं
थहा वर्षकालेलिखनपठनलाभं सतयुक्तं करोति॥ निजपतिसहितासौ र
श्रन्नात्व्ययस्था मतरति बहुविघ्नं प्राप्तिकाले नराणां॥८२॥ ॥इत्येकादशभावः॥ ॥अथ द्वादशभावफलं॥ ॥मनुष्यराशौ व्ययभावसंस्थे वर्षाधिराजे
मगुजे क्षितिः स्यात्॥ भस्याश्रितानां च चतुस्पदस्थे चतुष्पदानां विबले विशेषात्॥८३॥
व्ययालये वा निधनालये वा बलीसमेतो जलजेत्र मस्तु॥ जलाश्रयं संलिलयं द्रुमाणां
आरोपणं सौम्ययुतः करोति॥८४॥ तडागकूपोत्तमवापिकानां उत्तारनं सुंदरमंदिराणां॥
आरोपणं चारुमहीरुहाणां वाचस्पतौ वर्षपतौ व्ययस्थे॥८५॥ गगनवेश्मनि भानुसुतान्वि
तेः वनिसुतेद्रपतौ पशुनाशनं॥ द्विपि चतुष्पदराशिगते रवौ अनुचरैः सहितो बहुदुः

भनाथो

20

॥१२॥

रवितः॥ ८६॥ प्राचां विचारानुमतं नितांतं मयोदितं द्वादशभावजातं॥ फलं बलं वीक्ष्य न
भः श्वरणां तयोजनीयं हि दशासुतेषां॥ ८७॥ (७)॥ ॥इति श्री ... ॥ इति श्री दैव
ज्ञसुंदरराजात्मजगणेशविरचिते ताजिकभूषणे द्वादशभावफलाध्यायः॥ ॥७॥
दूतिरयित्वाखिलभावजातं फलानि सत्कोमलवाग्विलासैः॥ वक्ष्ये धुनाविंशुपदास्पदानां पृ
थक्पृथक् भावफलानि नूनं॥ १॥ ॥अथ भावेशफलानि॥ ॥सूर्यस्य॥ स्याच्छिरोवदनलो
चनपीडा यातिकां तनुतामविकां तां॥ चिंतयानिततनुत्तां तनुरुच्चैः हायने दिनपतौ तनुसंस्थे॥
॥१॥ चोरवैरिनिकरैर्लुहः किल नित्यं वसरे दिनकरे धनसंस्थे॥ २॥ राजमानकनकागमना
× राज्ञनरेन्द्रादग्नितो भवति भीतिरतीव॥ स्यात्कुटंबकु × थे हृष्टता च परिपुष्टिरपीह॥
कार्यसाधनविधानमनूनं भानुमान्ननु यदानुजसंस्थे॥ ३॥ भूमिपालकुलभीतिकला
लं वैरभावमुपयाति सुहृद्भिः॥ वाहनापचयतीव्रचिंतांतं भूतले कमलकाननकांते॥
४॥ पुत्रमित्रपरिवारकलत्रोत्पन्नपीडनविहीनसुखः स्यात्॥ मानवो मतिधनैः परि
शून्यः पङ्कजाननपतौ सुतसंस्थे॥ ५॥ वैभवं ह लभते क्षितिपालात्कामिनीविपुलके
लिविलासं॥ शत्रुवर्गविजयं धनवृद्धिं वैरिमंदिरगतः सविता चेत्॥ ६॥ बस्तिलोचन
शिरःपरिपीडा यानमागमनमत्र विचित्रं॥ हायने दिनपतौ मदसंस्थे कामिनीजन
मनःपरितापं॥ ७॥ पित्तसंभवविकारशरीरो नेत्ररुक्परिभवे न च दुःखी॥ भूमि

॥१२॥

व२

पालगरलज्वलनाद्यैर्व्याललोपिभयमष्टमगेर्के ॥ ८ ॥ धर्मकर्मविरतोभि
रुचिलेचिंतयाचविमतिर्लमतीव ॥ संस्थितेनवमधाम्निचमित्रे मित्रपुत्रककल
त्रकलिस्यात् ॥ राज्यगौरवयशः सुखवित्तं नित्यमेवचयतामुपयाति ॥ का
र्यसिद्धिरपिबुद्धिविधाना ह्यंबरेंबरमणौरमणीयं ॥ १० ॥ दर्घासंम्पगभाग्य
मारोग्यपूर्वं हर्षोत्कर्षपौरुषंत्रात्तुनाम्नां ॥ क्षोणीपालात्संसिमेश्वागमंचप्रा

मस६ सिंप्रासः संमि धनाम... ॥ ११ ॥ वैरं मित्रैर्नेत्रपीडापिगाढापित्तो सतिः
स्याद्विपत्तिर्धनस्य । नश्यात्रास्ते स्याथवाप्तिः कदाचिद्दुर्घा वैरो द्वादशेर्को द्वाद
शगतो ॥ १२ ॥ ॥इति रविः॥ ॥अथ चंद्रफलं॥ ॥किरणपूरणतारिय

था थाय भवति शीतकरे शुभता तथा ॥ अथ तथैन मयूखविहीनता हिमकरे ति नै
सुधा तरां परिदुष्टता ॥ १ ॥ श्वासादिबाधांनरपानितयाविकारनयनाननेषु ॥
द्रव्यागमंचाल्पतनं कुरुत्ते होरास्थितः शीतकरः करोति ॥ २ ॥ स्वजन
गौरवतो वितनोमति प्रतिदिनं सितवस्तुसमागमं ॥ धनगतः कुरुते ध

२

रिसंघु नस्थानेन नंदने भूत धान्याः ॥७॥ प्रजन्वर परिपीडा रक्तपित्तप्रकोपा न्निजजन धन माने
षुल्यतान ल्पचिंता ॥ विकल तरनारीरं धीनता हीनता स्यान्निधनसदनसंगे लोहितांगे
नराणां ॥८॥ पापमतिस्यात्कलह स्वकीये रुद्विग्नतो नैभववै परिस्वं ॥ कांतिक्षयः
श्चाधिपभवे नराणां भूनंदने धर्मनिकेतनस्थे ॥९॥ प्रसन्नता भूमिपतेश्च लाभो व्या
पारसौभाग्यसुखानि निस्वं ॥ आरोग्यता तीव यत्रा प्रवृद्धि धरात्मजे राज्यपदोपपन्ने ॥
॥१०॥ प्रतापतेजो विभवाभिवृद्धिः शत्रुक्षयो भूमिपतेः प्रसादः ॥ निस्वं सुहृत्सुत्रं कल
त्रसौख्यं लाभालये मंगलनामधेये ॥११॥ धनक्षयः स्यात्क्षितिपालभीतिः दुग्दो
॥१३॥ षबोधाद्यसुखे विषादः ॥ वादः सदा मंदजनेन नूनं भूनंदने प्रांत्यनिकेतनस्थे ॥१४॥
॥१५॥ ॥ इति भौमः ॥ अथ बुधः ॥ ... स्थे सौख्यं नृपतेः प्रसादं बुद्धेः
प्रवृद्धिं द्रविणागमं च ॥ गांभीर्यधीर्यौ परचर्य विधत्ते तनौ कृत्स्नु तल्लतनु भावसंस्थः ॥१
स्वामि त्रपुत्रो नातनीति ... द्व्या गामो भूमिपतेः प्रसादः ॥ आरोग्यता तीव्रनारि रसौ
ख्यं चेंद्रो हि जे यो द्रविणाधिसंस्थः ॥२॥ लाभोप्यलाभश्च सुखं च दुःखं मित्रे सु
मित्रं समतां प्रयाति ॥ यथास्थितं स्यात्सकलं तृतीये द्विजाधिराजात्मजभाजिव

पुत्रः प्रीतिसंप्राप्तिरत्र शत्रुक्षेत्रे मित्रपुत्रो यदि स्यात् ॥ ६ ॥ मित्रकष्टमपि पुष्टिहीनतास्थि
तं हानि धननाशनं दिशेत् ॥ शत्रुभीतिमपि नीतिविच्युतिं मीनकेतननिकेतने शनौ ॥ ७ ॥ अ
नेकधा व्याधिसमुद्भवस्याऽज्जाया सुतानामपि वित्तनाशः ॥ माद्यं च बन्धूद्भवं सेनोपलब्धि
कामं यमः स्वे यमधामसंस्थः ॥ ८ ॥ धनविनाशनरोगभयान्वितं सुतहितप्रमदापरि
पीडनं ॥ मतिविपर्ययतां कुरुते पमो नवमधामसमागममागतः ॥ ९ ॥ पृथ्वीभर्तुर्भीति
रर्थच्युतिः स्यात्स्वव्यापारे व्यग्रतास्थानहानिः ॥ दुःखं दैन्यं जायते मानवानां मानैश्च
नोनंदनवर्त्तमानो ॥ १० ॥ योषातोषं मानवेशाद्विशेषाद्दाशापूर्तिस्फूर्तिकीर्तिप्रसा
दः ॥ सोयवर्यं चापि धैर्यं प्रकुर्यात्प्राप्तो प्राप्तः सप्तसप्तिप्रसूतः ॥ ११ ॥ विलोचनक्रोडप
देषु पीडा दद्याभयं मित्रजनैर्विवादः ॥ नीतिर्नृपाद्व्ययहानिर्नितान्तं व्ययालये चेन्न
लिनीशजन्मा ॥ १२ ॥ ॥ इति शनिनिः ॥ ॥ अथ राहोः ॥ देहपीडा जायते चातजन्मा
विनापि तैर्वैभवैर्यापि स्यं ॥ वारः नैश्वे कामिनीसूनुचिंताप्तिहीसूनुस्वेतनुस्थानसं
स्थः ॥ १ ॥ वदनलोचनपीडनकृत्तथा कथमपि प्रकरोति च नीचतः ॥ द्रविणलोभ
मनुत्सवमद्भुतं द्रविणधामसमागमवत्ततः ॥ २ ॥ संपत्सुखं भूमिपतेर्नितान्तं स
मुन्नतिः कार्यसुखानि पुंसां ॥ सुहृत्समाजोपचयो जयस्यापि हिंतनुजे तनुजधा
मसंस्थो ॥ ३ ॥ चिंता दुःखं वा विवादं स्वकीये नूनं यानं वाहनादिक्षयं च ॥ कार्य

रः श्वऽनापतेमानवानांतुर्यस्थानेनंदने सिंहीकायाः ॥४॥ बुधेमीये निंद्य विद्वेषि वाद
गादंपीडां क्रोउदेश विशेषात् । पुत्रासौख्यं यच्छति प्राप्तिकीर्त्ति सिंहिसूनूर्नंदने स्थान
संस्थः ॥५॥ आरोग्यं स्याज्ज्ञातिवृद्धिर्न रंध्रा हैरिप्वंसौमानसौ संतसौख्यं ॥ जाया
पुत्रैः प्रीतिरस्तं तमद्वेरात्रुक्षेत्रे पुत्रमः सिंहिकायाः ॥६॥ स्थानास्थानं यानमंगे नि
चंच कार्यंकानाचितं नोभौ चित्तव्रतिः ॥ कफ्यावर्त्तो वातसंजात बाधा स्वर्भानुश्चे त्कामिनीस्थानसं
स्थः ॥७॥ जायाक्लेशो बांधवाविद्विषस्युद्व्यस्यापि स्यान्नक्षान श्च प्रवासः ॥ कांतिहीनामा
नवानां हि वर्षे सिंहीसूनूर्नें धनस्थानवर्त्ती ॥८॥ पीडनं हि वपुषोपि चरोषो यो भयासह
॥७॥ दृशालविशेषः ॥ पुण्यकर्मणि निर्गामनुबुद्धि धर्मधामसंवर्तितमश्चेत् ॥९॥ अ ॥७॥
वनिनायकतो भयमद्भुतं निजजनैसह देहनिपीडनं ॥ धनविनाशमाद्विशतोव
त शोबतमोदशा मेदयसंस्थितः ॥१०॥ आरोग्यसद्भव बुद्धिवृद्धिर्नीचाज्जनाच्चा
विभवेद्वासिः ॥ सुखानि नियं खलु कामिनीनां सींहीसुते लाभगतेनितांतं ॥
य ८ ११॥ धनव्ययस्त्वीजनयेषु पीडारिपुर्द्दयाभूपभयोपलब्धिः ॥ कोनातिचिंता
कुलचित्तवृत्तिर्व्ययेपि वासं स्तेस दास्यात् ॥१२॥ रवेचारिणांभावफ
लानि यानि तानीह कल्याणि दशासु तेषां ॥ राहोश्च यज्ञानफलंनिरुक्तानि
ईशामांस्वतुंतस कल्प्यं ॥१३॥ लाभेलाभेशः शुभैदृष्टयुक्तः श्चोश्चस्थ

म २

२२

ऋाद्विषित या युपि रिष्टं स्यात्स्तेनोचतनुपो मुथहेशः ॥८॥ लग्नेश्वरो वा मुथहेश्वरो वा
रन्ध्रेश्वरो गा करोति नो वा ॥ षष्ठाष्टमांत्योपगतः करोति रिष्टं पुराणैः गणकैः प्रदिष्टं ॥
९॥ ॥इति श्रीरिष्टाध्यायः॥ ॥केंद्रत्रिकोणोपगताः शुभाख्यास्तत्तन्ना थानिध
नेनिहत्यु ॥ केंद्रसुरेंद्रस्य गुरुर्बलीयान्नूमंगलं मंगलमातनोति ॥१॥ होरायाश्च निशा
करादिविचरः क्रूरग्रहस्त्रिलाभारिगो नूनपापभयाकरोति सकलं नालग्नपालो बली ॥
सौम्ये समित्रं करोति दलनारिष्टस्य दृष्टस्तथा सौम्यो जन्मनि देवदेसचिवो वा
भार्गवः केंद्रगः ॥२॥ विलग्नपसौम्ययुतैर्नो बलीयतेय हनलरिष्टमुक्तो ॥ बजो
पपन्नेनत नुस्ततेन निर्दिष्यते नाकमुतिनापि रिष्टं ॥३॥ ॥इत्यरिष्टभंगोध्यायः॥
॥वर्षप्रवेशेव चसामधीशो लग्ने विलग्ने जनिलग्नाथः ॥ पराक्रमायो नुगतः करोति क्ष
तिं रिपूणां द्रविणा पलब्धी ॥१॥ सुखं सुखेशो शुभदृष्टियुक्तः सहस्त्रसौख्यं वनिता
सुतेभ्यः ॥ पुण्यश्च सेवा द्रावणे श्चैरावा विलग्न भाजि भसुस्वामि लब्धिः ॥२॥ मद
नसदनभर्ता मूर्तिवार्तप्रपूर्ते जनयति गुरुदृष्ट्या दिष्टवेश्याद्यदृष्टे ॥ कुजरवि
रवजाश्चे सुथरी लं विरस्युर्बुधमद्गुसुरपूज्यो राज्यलक्ष्मी भवंति ॥३॥ चतुष्टये
वातनये च धाम्नि सौम्याश्च वषष्ठ्यायगताश्च पापाः ॥ कुर्वंति लक्ष्मिं मणि वा कर
णाश्चैः पूर्णा सुवर्णा वर भूषणैश्च ॥४॥ दिनकरकरदूरसंस्थितो मंदशुक्रो निज

Margin (left): क्षितेः

Margin (left): ॥१८॥

Margin (right): भं

Margin (right): ॥१८॥

सोगश्च देशांतरसंस्तमुतं ।। सहाधनेश्गोधन लोपि खाध्यो २

बुधोनभौमो दिवसे सलग्नोऽप्यस्तेच रात्रौ तु ख[illegible] कर्मसंज्ञः ।। पुण्यालदापु
ण्यपतिर्विशोध्यो तु ग्रान्वितस्यात्सहमं धनाख्यं ।। दिवानिशं लाभपतिर्विशो
ध्यो लाभात्सलग्नः खलु लाभसंज्ञं ।। ८ ।। दिने दिनेशः शनिनातथैवनक्तं निशेशो
ऽनविशोध्य नीयः ।। मार्तंडराशिश्वरसंयुतस्तत्कार्यस्य सिद्धिः सहमं वदंति ।।
।।९।। सदा महीजान्नकविः कलत्रभावान्वितः स्त्री सहमं निरुक्तं ।। सदा महीजः
शशिजो विशोध्यो व्यापारसंज्ञं सहमं सलग्नं ।। १० ।। सौम्यैर्ना बलिभिः [illegible]
धिपतिनायुक्तेक्षितं हायने वृद्धिस्तत्सहमस्य तत्पतिरथो लाभाधिराजेक्षि
।।१९।। तेना ।। वर्षेशानसमं यदा नृथाशिलं कुर्यात्तदास्तित्तदा नुहेसत्व विवर्जिते ख ।।१९।।
लयुते स्यात्तस्य हानिर्ध्रुवं ।। ११ ।। ।। इति ताजकभूषणे सहमाध्यायः ।। अ
थमिश्रकाध्यायः ।। अस्तंगतेः पापयुतेक्षितश्च नीचारिगे [illegible] नाधिकृतोऽजित
श्च ।। नष्टस्वखेटः खलु संप्रादिष्टो नष्टप्रदो सौ निजपाककाले ।। १ ।। भावो
बलिष्ट शुभखेट दृष्टो निजेश्वरेणापि च तुष्टदृष्टः ।। सतुष्टवीर्ये शुभपाप
दृष्टो मीश्रोस्य वृद्धिर्दिवजानुमानात् ।। २ ।। बृहस्पतिमूर्तितोऽजीयवर्ति सत्त

नि ऊ माधिपतिः अतुर्थः ॥ भवेत्समर्थो रिपुनाशनार्थमत्यर्थमर्थोपचयं करोति ॥ ३ ॥
लु माधिराजो स्ति विलग्नसंस्थो बृहस्पतिर्दृष्टि गतो यदि स्यात् ॥ पापेक्षितो नेय
युतः करोति क्षितिश्वरेभ्यो बहुधाभ्ययासिं ॥ ४ ॥ धनपतिर्वितनोति धनस्थितोपन
मनूनमिहेड्यसमन्वितः ॥ तनुजभावगतः स्तनुजेश्वरः तनुजतो नुजतोपि सु
खप्रदः ॥ ५ ॥ रिनरुतापहतो गुरुभारतो गहमरुच्चिर्यदि नीचपरस्तदा ॥ तनुभ्वता
हससदाविपदं करासतिसूर्यतनो निधनप्रदः ॥ ६ ॥ तनुपतिर्निधने यदि संस्थि
तो धनिसुतेन सुतोथ निरीक्षितः ॥ बहुतरैः कफपित्तमरुद्भवै रतिभवं कुरुते
वधपक्षयं ॥ ७ ॥ मदपतिर्बहुवान् मदनालये खचरवगैर्नयवीक्षितस्युतः ॥
वितनुते नुदिनं ननु कामिनीजनसुखानुभवं विभवं तथा ॥ ८ ॥ क्रूरखेचर
युतेक्षितातनुसाधुखेचरयुतानवेक्षिता ॥ निघ्न भक्षणकरं नरं करोत्यनीक कुजं
खलजनानुरागस्थानं ॥ ९ ॥ मासाधीशाश्चेद्दिनपस्तोमनुष्ये खेरथाहर्षोत्कर्षयमुसं
रोति ॥ असत्यानतः संयुतं पापखेटैर्जातिभ्रंशं धर्मनाशं विदध्यात् ॥ १० ॥ रं
भ्रारातिभ्रासयातस्वनाथे नर्षे सर्वे हीनवीर्यं सकष्टं ॥ वर्षाधीशा सर्वहेकेन्द्रको
णे प्राप्ति स्वस्थ्या सर्ववर्षसहर्षं ॥ ११ ॥ ज्ञाभात्रिषष्ठेषु च दुष्टखेटेषु वर्षाधिप

फलेष रंनि षेलतानि लेनबलेऽद्धि नस्या फुजनो धुभ्रष्टमो १ धी

शांबरगो तुरंगान॥कुरंगनेत्राकुलकेलिलाभं दद्यात् [illegible]मो मध्यबलस्तु कुर्यात्॥३॥मानुद
योमित्रकलत्रपीडायत्र्यार्थानाशं विदध्यात्पापात्॥४॥दारादिकारात्मजहानिसौख्यं धनक्ष
यं वैरिभयं च शोकं॥जीकापवादं लभते मनुष्यो विनष्टसारस्य भृगोर्दशायां॥६॥
हादश्याद्धृषमथाष्टमं विनाऽस्थानेऽष्ट भवति चान्यवेश्मनि॥निंदितोपि यदि हायने
नदा पूर्वदेवसचिवोल्यकष्टदः॥५५॥ ॥इति शुक्रः॥ ॥अथ शनिः॥ मिलाधि
पसंस्थिखनाधिकारी दद्याधिपसंकुरुते नरस्यात्॥हिरण्यमारण्यपतेर्दशायां स
रला पूर्णा स्तरणा स्तनूजैः॥१॥कार्यौष्टदुर्गाश्वतरादिरक्षां कष्टं च दुष्टैः कलहप्रसंगं॥करोति
पाके खलु मध्यसारःशनैश्चरो नर्थमथार्थनाशं॥२॥चौरादराते नृपतेस्वनाशं कोशं सरि
प्रकृतिविकारं॥मित्रैर्विरोधं कुरुते दशायां विहीनवीर्यो नन्नु भानुसूनुः॥३॥कलत्रपुत्रा
दिवियोगदुःखं संतप्तदेहो बहुभिर्विरोधः॥पापदशायां च यदा विनाशो विनष्टसाहं हम
करात्मजस्य॥४॥विलग्नेलाभनिकेतने वापराक्रमे शत्रुनिवेशने वा॥दिनेशसूनूर्हदि योनि
दितोपि दुष्टफलं नोऽसकलं ददाति॥५॥ ॥इति शनिः॥ ॥लग्नेचरे श्रेष्ठफला च मध्या
कष्टा द्रेकाणक्रमतो दशा स्या॥ स्थिरे च कष्टा शुभदा च मध्या मिश्रे अधमा मध्यतमा

॥२२॥

नोर

पंकेरुहेक्षणः प्राव्रज्यां करोति ॥३॥ स्वल्पो लाभः श्लेष्मणा तादृग्बाधा क्रोधावेशः
पुत्रामन्दादिकेषु ॥ किंचित्पीडा स्याज्जठरोद्भूता दशायां मध्याह्ने दृष्टौ दर्देसार्चि
तस्या ॥४॥ विपक्षपक्षक्षयरसनास्या दुनस्य यो रक्तमरुत्प्रकोपः ॥ वेश्मार
तिर्नैव सुखं कदाचिदंतर्दशायां चेद्गुरुजे कुजस्य ॥५॥ भूदेवदेवार्चनमुत्तम[illegible]वस त४
कुधियो प्रमदा सुखानि ॥ प्राप्तिश्च कीर्तिर्हि भृगोर्दशायां यात्रा शांके जः स्यात्तरुजो
दन्याचेत् ॥६॥ भोजनांबरहिरण्यमणीभ्यः क्षोणिपादपि सुखानि नितांतं ॥ पू
र्वे रेवसन्धिवसदनृणां यदि वै रेवसन्धिवायदि मंस्थः ॥८॥ ॥ दूनिस्तुकर्मध्ये
तदशा ॥ ॥ अथ शनिः ॥ स्थानसंचलनकष्टमनिष्टं दुष्टतोप्यपरिपीडनमं
च गं ॥ पुत्रमित्रवनिताहतवैरं संप्रयच्छति रवी रविजस्थः ॥१॥ आलस्यनिद्राव्ये
लहीनताश्चे लाभं प्रयासेहकुरुते निशानां यं ॥ हराग वा यां विविधासु धी शुक्ति
ग्मांशुपुत्रस्य दशाप्रविष्टः ॥२॥ रक्तवातजनितैश्च विकारैर्वैरितस्करभयैरा
पिनिसं ॥ जायते हि मनुजो हननेजो भानुजे तरदशावनिजस्या ॥३॥ आलसजो
नुजपनागानामसुखेवाह नासिमवनीशागौरवं ॥ वैरितात्राणमन्नवैभवं यच्छ

तितस्फुयात्।। लग्ने कुर्याच्चं प्रधानभौमं २

दलकालज्ञानमथार्कयोर्यद्ध्रुवं कलाघं।। षष्ट्याहृतं मध्यमभुक्तिभक्तं मास
प्रवेशे घटिका भवंति।। मासप्रवेशकाली नात्रलिनीपडुल चैव कृतान्।।७।। ज्येष्ठस्वरे
शाधिपतेर्विलग्ननवांशनाथेन समं सखित्वं।। स्नेहाख्यदृष्टिश्च युतिश्च मासेत
स्मिन्शुभं अस्त्ततया न्यथा स्यात्।।८।। लग्नेश्वरांशाधिपतिर्विलग्ननवांशनाथश्च
तयोर्बलीयान्।। स एव मासेश्वरजो प्रयाति [illegible] फलं यदीयं किल कीर्तया
मि।।९।। इविलग्ने भौमता वमहोत्सवं नरपतेर्गुरुगौरवमादिशेत्।। अधिकतोय
दिमासपतिर्भवेरिन करोन करोति रिपूदयं।।१०।। रजतमौक्तिकशुभ्रसदंब
रप्रजेयनागमनं सुरवमङ्गलं।। नृप हतेसततं यदि मासपतिर्द्विजपतिर्न्य पतीर्थरु
विंदिशेत्।।११।। क्षितिपतेर्द्विषणनिचवैरिणामपचयं विजयं च रणांगणे।। अ
नुदिनं ननु मासपतिः करोत्यवनिजो वनिजो रुधिरस्त्वपि।।१२।। बहुविलाससु
खंसहितं करोत्यतितरां वरवस्त्रधनागमैः।। अपि नरेयदि मासपतिः सुत
सितरुचे स्त्वरुचे ष्टितमानसैः।।१३।। बुधजनोपचयश्च जयः सदा सविनये
ह नये रुचिरद्युतौ।। रविभृतिर्यदि मासपतिर्भवेत्कविरहो विरहो [illegible] नो [illegible]।
नोविहितादरं ननु नरं कुरुते सुरप्रजने।। अंगिरातं यदि मासपतिः सुतः सुवचसां

मासप्रवेश

ताजिक

परगुणोत्कर्षे [illegible] सहषोभ्द्रां तेषामेव विभूषणोय विगुणाने दायमं दायते॥ यस्मात्स्वर्गे
छेदं इन्द्रनीलतरला मुक्तावली निर्मलाने वालं कृतमेव लामुखगल्ले स्वच्छितं न येकेवलं॥ ६॥
श्रीमद्देवगिरीश्वादेशाखिल सङ्गोदावरीससरी तीरे पार्थपुरं चरं विजयते विश्वंभरा राति
भूतिः ज्योतिःशास्त्रविचारसार चतुरैः मेलर्वजैः संश्रितं तेषां पुण्यफलं किल दम
मलेमवाग्विलासे मतिः॥ ७॥ श्रीमन्नगाल मूर्तिपादकमले द्वं द्वाति सेवोद्भवे सु
श्लोकोमलवाग्विलास विलस सुधा नवं घं भ्रसं॥ एतत्ताजिकभूषणं सुगक प्रीत्यै
रा चकार दै[illegible]ज्ञो कथ्याघ लूतिर्गणेशाग लाकः श्रीधुंडिराजात्मजः॥ ८॥ ॥छ॥
इति श्रीमद्दैवज्ञ धुंढि[illegible]राजात्मज गणेशविरचिते ताजिकभूषणे भोजनचिंता
ध्यायः॥ ॥छ॥ ॥श्रीशुभमस्तु॥ ॥संवत् १८३० तथा श्रीमन्नृपशालि
वाहनशाके १६९५ वर्षे विजय नाम संवत्सरे दक्षिणायणे वर्षाऋतौ भाद्रपद मा
से शुक्लपक्षे १२ भानुवासरे तद्दिने तालेतुले इत्युपनाम्ना जनार्दनस्य सुतेन नर
हरेण लिखितं॥ यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखीतं मया॥ यदि शुद्धमशुद्धं
वा मम दोषो न विद्यते॥ १॥ ॥